

Forest Europe: Udržateľné lesy pre odolnú spoločnosť

8.6.2026 - | Ministerstvo podhospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Tento týždeň sa v švédskom Štokholme konala už v poradí Desiata konferencia ministrov FOREST EUROPE. Hlavnou témou konferencie bola úloha lesov a lesníckeho sektoru pri budovaní odolnej európskej spoločnosti. Slovensko na konferencii zastupoval štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Jozef Smatana.

FOREST EUROPE je najvyšším politickým grémiom európskych ministrov zodpovedných za agendu lesov. Tento celoeurópsky medzivládny proces vznikol koncom osemdesiatych rokov 20. storočia, pričom formálne započal svoju činnosť v decembri 1990 na zasadnutí ministrov v Štrasburgu pod názvom Konferencia ministrov o ochrane lesov v Európe. Konferencia ministrov dáva priestor na politický dialóg o lesoch a lesníctve v Európe a je najvyšším rozhodovacím orgánom procesu, na ktorom ministri zodpovední za lesy rozhodujú o strategicky dôležitých otázkach týkajúcich sa ochrany, zodpovedného a trvalo udržateľného využívania lesov. Závazky sú prijímané formou ministerských deklarácií, rezolúcií alebo rozhodnutí. Konferencia v Štokholme bola už v poradí desiatu.

V termíne 2. a 3. júna 2026 sa v švédskom Štokholme stretli ministri a ich zástupcovia reprezentujúci signatárske strany FOREST EUROPE (45 európskych krajín a Európska únia), aby nastavili strategické priority ďalšej európskej spolupráce o lesoch. Ústredný motív konferencie reflektoval už názov dokumentu, ktorý bol predložený na podpis signatárskym stranám – Štokholmská deklarácia ministrov „FOREST EUROPE – trvalo udržateľné lesy pre odolnú spoločnosť“. Práve odolnosť je ústredným motívom politik v kontexte aktuálnych environmentálnych, socioekonomických i geopolitických výziev, ktorým Európa čelí. Nejde pritom iba o odolnosť lesov a lesníckeho sektora, ako takého, ale aj o to, ako môžu lesy a lesníctvo prispieť k celkovej európskej odolnosti.

Európske krajiny sa, spolu s Európskou komisiou, zhodujú, že cestou k dosiahnutiu tohto cieľa je i naďalej pokračovať v podpore a realizácii aktívneho a trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch. To je reakcia na aktuálne výzvy, akými sú zmena klímy, strata biodiverzity a degradácia ekosystémov, a narastajúce požiadavky spoločnosti na poskytovanie životne dôležitých ekosystémových služieb – od udržateľnej produkcie dreva, cez viazanie a ukladanie uhlíka v lesoch a výrobkoch z dreva, ochranu pôdy a vodných zdrojov, až po zachovanie a zvyšovanie biologickej rozmanitosti.

Lesy, lesníctvo a súvisiace hodnotové reťazce môžu v tomto smere zohrávať ešte zásadnejšiu úlohu ako doposiaľ. S ohľadom na zmienené výzvy je preto potrebné na lesy nazerať aj ako na strategické aktíva pri predchádzaní kríz a príprave na ne, budovaní systémov reakcie na už vzniknuté krízové situácie a zabezpečení surovinovej bezpečnosti a sebestačnosti (najmä drevnej suroviny napr. na rozvoj biohospodárstva). To všetko v rámci trvalej udržateľnosti a ruka v ruku s ochranou a obnovou vzácných lesných ekosystémov a ich biologickej rozmanitosti.

Štokholmská deklarácia ministrov zahŕňa záväzky pri podpore zelených pracovných miest, zlepšovaní lesníckeho vzdelávania, ďalšieho rozvoja výskumu a inovácií, ako kľúčových faktorov umožňujúcich prechod smerom k udržateľnému a obehovému biohospodárstvu založenému na lesoch. Deklarácia zároveň navrhuje nový model dobrovoľného financovania FOREST EUROPE. Deklarácia potvrdzuje solidaritu s ukrajinskými lesníkmi a v rámci možností jednotlivých krajín vyzýva na posilnenú spoluprácu pri obnove lesov a lesníctva na Ukrajine počas vojny a po jej ukončení.

Slovenskú delegáciu na zasadnutí viedol a Štokholmskú deklaráciu ministrov podpísal Jozef Smatana, štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

<https://www.mpsr.sk/sk/index.php?id=20286&navID=1>